

1 ביולי 2021

כ"א תמוז התשפ"א

לכבוד

עו"ד סיגל יעקבי

הממונה על הליכי חדלות פירעון

משרד המשפטים

נכבדתנו,

הנדון: בקשת כונסי הנכסים ב-פר"ק 1165-09-16 לפסיקת "תוספת מאמץ מיוחד"

בשם ארגון לובי 99, הלובי של הציבור, ברצוננו לפנות אליך בבקשה להתנגד לבקשת כונסי הנכסים על מנייתו של מר אליעזר פישמן ב"ידיעות אחרונות", לפיה יש לאשר להם תוספת שכר טרחה בסך 2 מיליון ש"ח בגין "תוספת מאמץ מיוחד" לפי תקנה 13 לתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), התשמ"א-1981 (להלן – "הבקשה").

אנו סבורים כי זו עזות מצח מצד כונסי הנכסים לבקש תוספת שכר טרחה שתוביל ליותר מלהכפלת שכרם, בפרט כאשר פעולותיהם אינן עולות כדי "מאמץ מיוחד" והעסקה אליה הם הגיעו הובילה להחזרת סכום זעום מערך החוב (15%). לגישתנו, מדובר בעסקה שפוגעת באינטרס הציבורי, והגדלת שכר הטרחה של כונסי הנכסים תוביל להפסד נוסף לכספי הפנסיות של הציבור הרחב, המושקעים במניות הבנק. מכאן, פנייה זו אלייך, כמי שאמונה על שמירת האינטרס הציבורי בהליכי חדלות פירעון, להתנגד לבקשה. והכול כמפורט:

1. בשנת 2016 מונו עורכי הדין פנחס (פיני) רובין וירון אלכאוי ככונסי נכסים לצורך מימוש שעבודים שנרשמו לטובת בנק הפועלים על נכסים של מר אליעזר פישמן, שכללו מניות של "ידיעות אחרונות". בדצמבר 2020 אישר בית המשפט המחוזי את מכירת המניות ל"ידיעות אחרונות" תמורת 171 מיליון ש"ח, סכום ששיקף "הנחת קורונה" בשיעור של כ-15% לעומת העסקה הקודמת שאושרה (להלן – "העסקה")¹.
2. עד כה, לכונסי הנכסים נפסק שכר מימוש בסך כולל של 1,817,008 ש"ח בתוספת מע"מ, על חשבון הנושה המובטח, בנק הפועלים. עתה מבקשים כונסי הנכסים לקבל "תוספת מאמץ מיוחד" בשיעור של 110% מהסכום שכבר נפסק להם.
3. כפי שיפורט להלן, אמנם הבקשה מוגשת בהסכמת הבנק, אך הציבור בכללותו הוא שייפגע ממנה.

פעולותיהם של כונסי הנכסים אינן עולות כדי "מאמץ מיוחד"

4. משמעות העסקה אליה הגיעו כונסי הנכסים היא שכנגד החוב של מר פישמן לבנק הפועלים, שעמד במועד הכינוס על סך של כ-1.15 מיליארד ש"ח, קיבל בנק הפועלים סכום של 171 מיליון ש"ח בלבד – **מ-15% מגובה החוב.**

¹ פר"ק 1165-09-16 בנק הפועלים בע"מ נ' נכסי משפחת פישמן בע"מ ואח', בפס" 8 (פורסם בנבו, 30.12.2020)

5. בכך בלבד די כדי לדחות את טענתם של כונסי הנכסים לעניין "תוספת מאמץ מיוחד", ועוד בשיעור של 110% משכר הטרחה שכבר נפסק להם וכבר שולשל לכיסם. לא ייתכן שהשבת סכום כה זעום מערך החוב לנושה המובטח תזכה אותם בתוספת לשכר הטרחה הגבוה ממילא שכבר נפסק להם.
6. אכן, מכוח ההלכה הנוהגת, אין להעניק "תוספת מאמץ מיוחד" מבלי להתחשב גם בתוצאות אליהן הגיע בעל התפקיד:
- "תוספת זו ניתנת, בדרך-כלל, לא בשל 'עבודה אינטנסיבית' גרידא, אלא בשל 'המיוחדות' שבפעולות בעל התפקיד, והפירות שצמחו מהם בסופו של דבר. הדין הרצוי שואף ליצור הבדל בין בעל תפקיד כזה לבין בעל התפקיד אשר לא ערך אלא פעולות רגילות, אף אם השקיע בכך שעות עבודה ו'מאמץ' רב".² [ההדגשה אינה במקור]*
7. משכך, גם טענת כונסי הנכסים כי השקיעו שעות עבודה רבות אינה מצדיקה כשלעצמה "תוספת מאמץ מיוחד". שעות העבודה אלו היו מצופות מהם מלכתחילה בתיק בסדר הגודל שבו עסקינן, ולשם כך בדיוק נשכרו שירותיהם.
8. זאת ועוד, נוהל הכונס הרשמי והממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי בעניין שכר טרחת בעלי תפקיד,³ שמתווה את הכללים להתייחסות מייצגי הממונה בבקשות לפסיקת שכר טרחה (להלן – "הנוהל"), קובע כי "תוספת בגין מאמץ מיוחד" צריכה להישמר "רק למקרים יחידים בנסיבותיהם". בהמשך מתווה הנוהל את המאפיינים העיקריים של המקרים שבהם תינתן תוספת שכזו:
- "המאפיינים העיקריים לפסיקת תוספת מאמץ מיוחד יהיו: הזמן שהושקע, מורכבות התיק, אחריות יוצאת דופן, יעילות ביצוע התפקיד, תוצאות מוצלחות לנושים, ערך וסוג הנכסים בהם עסק הנאמן, ביצוע פעולות איתור וחקירה, אספקטים בינלאומיים במידה וקיימים, והכל על רקע יכולות החייב או התאגיד ערב קריסתם, ובהתחשב בגובה הסכום העומד בקופת הנשייה".*
9. מכאן, שגם טענת כונסי הנכסים לעניין התמודדות עם הליכים משפטיים איננה עומדת. התמודדות עם הליכים משפטיים נלווים היא הרי דבר שבשגרה בהליכים מסוג זה, ועל כן אינה עולה כדי "מאמץ מיוחד".
10. יתר על כן, מספר מאפיינים המנויים בנוהל אינם מתקיימים בענייננו: תוצאות מוצלחות לנושים, ביצוע פעולות איתור וחקירה, אספקטים בינלאומיים ועוד.
11. ולבסוף, היענות לבקשה זו תוביל לתקדים בעייתי כלפי בעלי תפקיד אחרים, גם במצבים בהם הסכום אותו הם משיבים לקופת הנשייה הוא זעום ביחס לערך החוב; ולמעשה, תחבל בתמריץ הכלכלי שלשמו נועדה הוראת תקנה 13, ושאותה מנסים לנצל כונסי הנכסים בחוסר תום לב.

² פשי"ר (מחוזי ת"א) 1458/03 דוד ששון נ' כונס הנכסים הרשמי, פסי' 4 (פורסם בנבו, 27.1.2004).
³ "נוהל הכונס הרשמי והממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי בעניין שכר טרחת בעלי תפקיד בהליכי כינוס, פירוק, הסדר תאגידי, וכן בהליכי פשיטת רגל, בהליכי הסדר יחידים ובהליכי חדלות פירעון", מיום 7.10.2019, [קישור](#).

על הממונה על הליכי חדלות פירעון, כמי שמייצגת את האינטרס הציבורי, להתנגד לבקשה

12. סעיף 268 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 קובע כי הממונה אמונה על שמירת האינטרס הציבורי בהליכי חדלות פירעון.
13. לגישתנו, דרך ההתנהלות של כונסי הנכסים בעסקה לא עלתה בקנה אחד עם האינטרס של הבנק למקסום הרווח ממכירת המניות ועם האינטרס הציבורי.
14. בהקשר זה נציין, כפי שפירטנו בהרחבה בבקשתנו להצטרף כ"ידיד בית המשפט" להליך שאישר את העסקה (להלן – "בקשת הידיד"), כי הליך המכירה התקיים במו"מ ישיר בין בנק הפועלים ל"ידיעות אחרונות", ללא הזמנה פומבית להגיש הצעות, ועל אף שהיו רוכשים אחרים שהתעניינו ברכישת המניות.
15. פעולותיהם של כונסי הנכסים כללו גם מינוי דירקטור מטעם הבנק ב"ידיעות אחרונות", עו"ד אבי פילוסוף, שתמך בשורת החלטות שהתקבלו בדירקטוריון בנוגע למר נוני מוזס, המו"ל והבעלים של "ידיעות אחרונות", באופן המנוגד לכאורה לאינטרס של בנק הפועלים כבעל מניות בעיתון. כך, למשל, מר פילוסוף תמך בהמשך כהונתו של מר מוזס בתפקיד העורך האחראי ומנהל העסקים הראשי בחברה גם לאחר שהוגש נגדו כתב אישום, וכן במימון הגנתו המשפטית של מר מוזס מקופת "ידיעות אחרונות". לאחרונה אף פורסם כי מר פילוסוף החל לעבוד ב"ידיעות אחרונות",⁴ באופן המעורר שאלות בנוגע לאינטרסים שעמדו לנגד עיניו בעת ששימש כדירקטור.
16. אמנם הבקשה לפסיקת "תוספת מאמץ מיוחד" הוגשה בהסכמת הנושה המובטח, בנק הפועלים, אך במקרה זה אין הלימה בין האינטרס של מנהלי הבנק לבין האינטרס הציבורי – הבנק כבר מחק את החוב של מר פישמן בספריו כיוון שמדובר ב"חוב אבוד"; ולכן, עבורו, ויתור על כ-2 מיליון ש"ח לטובת כונסי הנכסים אינו משמעותי. עם זאת, מוויתור זה נפגע גם הציבור הרחב – שכספי הפנסיה שלו מושקעים במניותיו, וזאת, בנוסף לכספי הציבור המופקדים בבנק.
17. כפי שפירטנו בהרחבה בבקשת הידיד שהגשנו, העסקה אליה הגיעו כונסי הנכסים פוגעת באינטרס הציבורי במספר היבטים. עתה, אנו מצפים מהממונה על הליכי חדלות פירעון, כמי שאמונה על שמירת האינטרס הציבורי בהליכי חדלות פירעון, לשמור על כספי הפנסיות של הציבור הרחב המושקעים במניות הבנק ולהתנגד לבקשה.

בברכה,

עו"ד נועה זלצמן

לוביסטית ציבורית, לובי 99

עו"ד לינור דויטש

מנכ"לית, לובי 99

⁴ "הדירקטור מטעם בנק הפועלים שסייע לנוני מוזס – החל לעבוד בידיעות אחרונות", TheMarker, 19.5.2021, קישור.